

ת"פ 56870/01/17 - מדינת ישראל, ע"י ב"כ עו"ד אורלי שרגנהיים, וע"י ב"כ מתמחה, גב' דנה אלירז נגד קונסטנטין בקנשטיין רוסובסקי

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 56870-01-17 מדינת ישראל נ' בקנשטיין רוסובסקי(עציר)

בפני כבוד השופטת מרב גרינברג

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד אורלי שרגנהיים
וע"י ב"כ מתמחה, גב' דנה אלירז
נגד

קונסטנטין בקנשטיין רוסובסקי (עציר)

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד דני גרינברג ועו"ד פאולינה סורין

גזר דין

(1) הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בשתי עבירות של גניבה ממעביד - עבירה לפי סעיף 391 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ורישום כוזב במסמכי תאגיד - עבירה לפי סעיף 423 לחוק.

(2) כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן, במהלך השנים 2005-2008 ועד למועד חשיפת מעשיו, ביום 28.6.08, עבד הנאשם כסוכן נסיעות בחברת "מונה טורס" בכפר-סבא, נפגש עם לקוחות ומכר להם כרטיסי טיסה וחבילות נופש וטיפול, בין היתר, בקהל לקוחות דוברי רוסית. מסוף שנת 2006 הועסק כקבלן משנה בסוכנות.

(3) במהלך התקופה הרלוונטית, נפגש הנאשם עם עשרות לקוחות במשרדי הסוכנות ובמקומות שונים ומכר להם שירותי תיירות מטעם הסוכנות. הנאשם ערך רישום ההזמנות במערכת בדבר שירות שמכר ל-57 לקוחות וגבה מהם תשלום עבור מלוא השירות במזומן, כששלשל מרבית התשלום לכיסו. על מנת להסוות מעשה הגניבה הפיק הנאשם לכל הלקוחות קבלות בסכומים מזעריים העולים כדי "דמי קדימה" בלבד עבור השירות. בהמשך, זייף הקבלות עבור התשלום בכך שהשווה סכום התשלום לסכום שקיבל מהלקוחות במזומן ואת הקבלות המזויפות מסר ללקוחות. במטרה להסוות מעשה הגניבה, ערך רישום כוזב בתיקי לקוחות של לקוחות אחרים, הסתיר קיומם של חובות של לקוחותיו ובכך הקשה על גילוי מעשיו. באופן המתואר לעיל, גנב מהסוכנות ₪ 250,000.

- (4) ביום 28.06.08 הפיק הנאשם לעצמו כרטיס טיסה לברלין, במחלקת עסקים, לא שילם עבורו ועזב את הארץ לבלי שוב.
- (5) ביום 19.7.17, הגיעו הצדדים להסדר טיעון, פרי הליך גישור, לפיו יתוקן כתב האישום, הנאשם יפקיד פיצוי לסוכנות בסך ₪ 150,000 והצדדים יטענו באופן חופשי לעונש.
- (6) להשלמת התמונה העובדתית אציין, שלאחר עזיבתו את הארץ השתקע הנאשם עם משפחתו באוקראינה, התנהלו כנגדו הליכי הסגרה במשך תקופה ממושכת, עד שהוסגר ארצה ומיום 2.12.16 נתון במעצר בגין תיק זה.

טיעוני הצדדים

- (7) ב"כ המאשימה, עו"ד שרגנהיים, עמדה בטיעוניה על חומרת מעשיו של הנאשם, תחכום ומעילתו באמון מעבידתו. עוד הדגישה שהנאשם רקם תכנית ליציאה מהארץ לבלי שוב, הקשה על הליכי ההסגרה ובמשך תקופה ארוכה לא נטל אחריות על מעשיו. עם זאת ציינה לזכותו את עברו הנקי, הודאתו בכתב האישום המתוקן והסכמתו לפצות המעביד בסכום נכבד. המאשימה עתרה למתחם עונשי שנע בין 30-48 חודשי מאסר וענישה נלווית הכוללת קנס הכולל הוצאות המדינה במסגרת הליך ההסגרה (מסמך בעניין הוצאות ההסגרה- מסומן ע/2), ופיצוי נוסף. הוצגו אסמכתאות פסיקה.
- (8) ב"כ הנאשם, עו"ד פ.סורין ועו"ד ד.גרינברג, ביקשו להקל עם הנאשם, תוך שהדגישו את עברו הנקי, ניהול אורח חיים נורמטיבי עובר לביצוע המעשים, הליך ההסגרה המייסר ותקופה ממושכת שנתון במעצר בארץ ומנותק מבני משפחתו. עוד עמדו על חרטת הנאשם ונטילת אחריות, נכונותה של משפחת הנאשם לסייע לו באמצעות תשלום הפיצוי והחיסכון המשמעותי בזמן שיפוטי לו היה מנוהל הליך ההוכחות. באשר לעונש, הציגו מתווה נמוך משמעותית ועותרים לטווח שנע בין 6 חודשים שניתנים לריצוי בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר. ההגנה ביקשה להסתפק בתקופת מעצרו. הוצגו אסמכתאות פסיקה.
- (9) עוד שמעתי את אחות הנאשם, הגב' נטלי וגמן. מדבריה עולה שהנאשם בן למשפחה חיובית ושומרת החוק, האחות סיפרה על המשבר הקשה שנקלעה אליו משפחתו בעקבות מעשי הנאשם, וביקשה להתחשב בו.
- (10) כמו כן הוגשה הצהרת נפגעת, מנהל סוכנות הנסיעות, הגב' שרי הרפז. ממכתבה עולה שמעשי הנאשם פגעו קשות בשמה הטוב של הסוכנות ובה אישיות. הגב' הרפז תיארה במכתבה תחושות של בגידה ושב, שחשה עם התגלה היקף מעשי הנאשם.

(11) הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו, וביקש את רחמי בית המשפט.

קביעת מתחם העונש הולם - כללי

12) על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

13) הנאשם במעשיו, הכוללים ריבוי מעשי גניבה ורישום כוזב במסמכי החברה, פגע פגיעה ממשית בערכים החברתיים מוגנים, כשהמרכזיים ביניהם הינם פגיעה בקניין המעביד ושמו הטוב ומעילה קשה באמון מעבידתו, שנתנה בו אמון רב, קידמה אותו וסמכה עליו בעיניים עצומות.

בית המשפט עמד על חומרת העבירה המיוחסת לנאשם וההפרה החמורה של האמון הגלומה בה, בציינו כי:

"בעבירות שעניינן שליחת יד בכספים שהופקדו על ידי הנאשם, תוך

ניצול אמון המפקדים - אשר קל לבצען וקשה לגלות את העברייני-

המטרות בעלות המשקל המכריע הן ההרתעה וההוקעה. הגשמת

מטרות אלה מחייבת, ככלל, להטיל עונש מאסר משמעותי בסוג

עבירות זה" (ע"פ 1341/02 מיכל מזרחי נ' מדינת ישראל).

14) **במסגרת נסיבות הקשורות לביצוע העבירה** יש ליתן את הדעת לכך שמעשי הנאשם תוכננו בקפידה רבה ובוצעו בתחכום ובדרכי ערמה, לצורך הסוואתם והכבדה על גילויים. הנאשם, ככל הנראה נוכח חובות רבים שצבר, רקם תכנית לעזיבת הארץ לטובת מגורים באוקראינה ביחד עם בת זוגו, אזרחית מדינה זו. הנאשם ניצל את האמון הרב שנתנה בו בעלת הסוכנות, את העובדה שטיפול לבדו בלקוחות דוברי השפה הרוסית, ועשה בכספי הלקוחות כרצונו ע"י כך שנטלם לעצמו וניהל רישומים כוזבים להסתרת מעשיו.

15) **באשר לתכנון שקדם לביצוע העבירה** - אכן, מדובר במעשים שנמשכו רק כשלושה חודשים, אך אין מדובר בכישלון חד פעמי או גניבה ספונטנית ויש רק להניח שהנאשם תכנן מעשיו במשך זמן רב והפסיקם שעה שגרף לכיסו די כסף לצורך מימון חייו וחיי משפחתו מחוץ לארץ. לכך יש להוסיף את מעשיו הציניים, במסגרת האישום השני,

כשהגיע בבוקר יום שבת לסניף הסגור, הנפיק לעצמו כרטיס טיסה, לכיוון אחד, במחלקת עסקים, כדי להמלט מהארץ לבלי שוב.

16) במהלך כל הדרך, ממועד חשיפת מעשיו ועד שהוסגר לארץ חלף זמן רב, וגם אם לא אכריע בשאלה האם התמשכות ההליכים נגרמה אך ורק בעטיו של הנאשם שלא שש לשתף פעולה עם גורמי החקירה ובמסגרת חיקור הדין, ברי שחלוף הזמן מעת ביצוע המעשים נזקף לחובתו, והיה בו כדי להעצים את עוגמת הנפש שנגרמה למתלוננת.

17) מסכת המעשים המיוחסת לנאשם, תחכום ותכנונם, עוצמת המעילה באמון מעבידתו, כל אלו מלמדים שהפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים עוצמתית וחמורה. ניתן להוסיף לכך הזמינות והקלות הבלתי נסבלת של ביצוע המעשים, **ובאשר לנזק** - יש להביא בחשבון הפוטנציאל המלא של הנזק שעשוי היה להגרם כתוצאה ממעשי הנאשם, אם הסוכנות הייתה מתנערת מאחריותה בגין מעשיו ולא ממשיכה לשרת את לקוחותיו בנאמנות, חנים אין כסף. נראה שהנאשם ידע היטב כי כך תחליט בעלת הסוכנות וניצל התנהלותה השירותית וחששה מפגיעה קשה בתדמיתה, כדי להמשיך במעשיו ללא חשש ודאגה. נזק חמור נוסף נגרם לסוכנות ותדמיתה, כאמור מדובר בבית עסק שאינו גדול ומעשי גניבה בהיקף זה, עשויים היו למוטט אותו כלכלית.

18) **בחינת מדיניות הענישה בעבירות של גניבה ממעביד** מלמדת על מתחם רחב ומגוון שנע בין מספר חודשי מאסר ועד שנים של מאסר, והכל בהינתן היקף מעשי הגניבה, שווי העסקאות, תחכום ההונאה ונסיבות הנאשם. כך בע"פ 3587/12 דדון נ' מדינת ישראל (20.3.13), נדונה מנהלת חשבונות שגנבה ממעבידה סכום של כמיליון ₪ ולא השיבה את הגזל, ל-54 חודשי מאסר. ערעורה התקבל חלקית ובוטל רכיב הקנס; רע"פ 2368/13 עובדיה נ' מדינת ישראל (28.4.13), נדחה ערעורו של נאשם שגנב מהחברה בה עבד, סכום העולה על 637,000 ₪, ונדון ל-15 חודשי מאסר בפועל (עונשו הוקל ע"י בית המשפט המחוזי מ-20 חודשי מאסר) וקנס בסך 100,000 ₪; ע"פ 5718/16 זהבי נ' מדינת ישראל (21.11.16), התקבל ערעורה של נאשמת, מנהלת חשבונות במקצועה שגנבה כ-מיליון ₪ ונדונה ל-24 חודשי מאסר. בית המשפט קבע שמדובר בעונש ראוי אך הפחית עונשה מטעמי שיקום ל-14 חודשי מאסר וקנס בסך 120,000 ₪.

19) דוגמאות נוספות כוללות מנהלת כספים בסניף ביטוח לאומי שגנבה כ-360,000 ₪ ונדונה לשנתיים מאסר (רע"פ 8360/11 שפיגלר נ' מדינת ישראל (14.11.11)); מנהל במכון מזון לבעלי חיים שגנב בערמה 278,000 ₪ ונדון ל-10 חודשי מאסר ופיצוי של 300,000 ₪ (ע"פ (מח-ת"א) 72221/06 עצמון נ' מדינת ישראל, לצד עונשים מתונים יותר, כך ברע"פ 2390/07 בנליצ'י נ' מדינת ישראל (20.2.08) נגזרו על מנהלת חשבונות שגנבה כ-115,000 ₪, ששה חודשי עבודות שירות וע"פ 3541/11 מדינת ישראל נ' פריג (19.9.11), התקבל ערעורה של המדינה על קולת עונשה של נאשמת, אשר הורשעה בעבירת גניבה וזיוף ע"י עובד ציבור וגנבה כ-450,000 ₪, כשהושתו עליה 7 חודשי מאסר חלף ששה חודשי עבודות שירות, לצד פיצוי נכבד.

20) המאשימה הגישה פסיקה מחמירה, לפיה במקרים שאמנם חמורים יותר, נגזרו על נאשמים מאסרים ממושכים-ביניהם, עפ"ג (מח-מרכז) 57738-12-15 הרשקו נ' מדינת ישראל, מזכירה ראשית בבית הספר שהייתה אחראית

על הנהלת החשבונות במקום, גנבה כ-360,000 ₪ ונדונה ל-30 חודשי מאסר. בית המשפט עמד על נסיבות מעשיה ונסיבותיה המורכבות, על כך שהשיבה חלק מהסכום, הקל מעט בעונשה והעמידו על 24 חודשי מאסר. מקרה דומה, אם כי בהיקפים משמעותיים יותר של גניבה בסכום של מעל מיליון ₪ נמצא בעניינו של עפ"ג (מח-מרכז) 27761-09-15 **חיה אבן טוב נ' מדינת ישראל**, מנהלת חשבונות ראשית במפעל שגנבה במשך שנים סכומים ניכרים ונדונה ל-54 חודשי מאסר. ערכאת הערעור התחשבה בנסיבותיה הקשות והפחיתה עונשה ל-45 חודשי מאסר.

21) מנגד, הציגה ההגנה פסיקה המלמדת שבמקרים דומים, לשיטתה, הושתו על נאשמים מאסרים קצרים: כך ע"פ (מח-ת"א) 42697-04-14 **מדינת ישראל נ' רויבין**, מנהל תחנת דלק שהורשע בגניבה בסך של 220,000 ₪ ונדון, בין היתר נוכח מצבו הרפואי הקשה, לשנת מאסר. עונשו הוחמר בהליך הערעור והועמד על 18 חודשים; רע"פ 8529/12 פדילה עקל נ' מדינת ישראל, נאשם שעבד בקופת חולים "מכבי" וגנב סכום שהצטבר לעשרות אלפי שקלים, בית המשפט המחוזי הפחית עונש של 10 חודשי מאסר, ל-8 חודשי מאסר; רע"פ 5540/15 גלוריה נאוני נ' מדינת ישראל (24.8.15), עובדת משק בית שגנבה כ-100,000 ₪, בית המשפט קבע מתחם שנע בין 6-12 חודשי מאסר, ונוכח נסיבותיה הקשות, העמיד עונשה על 8 חודשי מאסר. ערעורה נדחה.

22) **לנוכח נסיבות המעשה, הפגיעה הקשה בערכים המוגנים והאינטרס הציבורי ההרתעתי, מצאתי לקבוע מתחם ענישה שנע בין 15-25 חודשי מאסר.** המתחם אליו עתרה המאשימה (30-48 חודשים) חמור ביחס להיקף הגניבה ומשכה ואילו המתחם שהציעה ההגנה, אינו תואם תחכום מעשי הנאשם והנזק העצום שגרם.

23) הנאשם בן 44, נשוי ואב לשתי בנות. טרם מעשיו, נשוא תיק זה, התנהל באופן נורמטיבי, שירת בצבא ועבד כסוכן נסיעות באופן שנחזה כמסור ומקצועי.

24) הנאשם ביצע המעשים שבגינם הורשע מתוך בצע כסף בלבד, תוך שטווה תכנית לשלוח יד לכספי מעביד ולהסתלק מהארץ לבלי שוב. יש מקום ליתן משקל לכך, שבסופו של הליך נטל אחריות על מעשיו, אך עדיין, מדובר בהליך ארוך שתחילתו בהליך הסגרה שנגרר ונמשך זמן רב. כלל מעשי הנאשם והתנהלותו לאחר מעשה מלמדים על נאשם מניפולטיבי ומתוחכם, שלא צפה כי יצטרך ליתן את הדין על מעשיו, וסבר שהסיכוי לכך שתכניתו העבריינית תצליח, ללא העמדתו בסיכון, גבוה.

25) לא נעלם מעיניי, שמעשיו של הנאשם פגעו פגיעה קשה כלכלית ומורלית בבני משפחתו. עדויות לשבר זה ניתן היה למצוא בדברי אחותו לבית המשפט ובראשה המושפל של אם הנאשם, במהלך הדיונים, מגודל הבושה והצער על שעולל בנה.

26) עוד יש ליתן משקל לנכונות הנאשם לפצות את הסוכנות בסכום נכבד של 150,000 ₪. אינטרס ציבורי הוא לעודד החזרת הגזלה על ידי הקלה מסוימת בענישה ולכך יש ליתן משקל ראוי בגזירת עונשו של הנאשם.

27) בבואי למקם עונשו של הנאשם בגדר מתחם הענישה, שקלתי מחד חומרת מעשיו, תכנונו להימלט מהארץ, היקף הגניבה והתמשכות ההליך המשפטי ומאידך, תיקון כתב האישום לקולא, חיסכון בזמן שיפוטי, עברו הנקי, השבת חלק משמעותי מסכום הגניבה ומעצרו לתקופה ממושכת. אתן דגש גם להרתעת הרבים. בית המשפט העליון עמד לא אחת על כך שבעבירות כלכליות אשר מבוצעות למען בצע כסף יש ליתן משקל נכבד לשיקול ההרתעת, במטרה להבהיר כי בעבירות אלה תוחלת הסיכון עולה על תוחלת הסיכוי (ראו ע"פ דדון, שם). **על כן אקבע עונש המאסר במרכז המתחם.**

28) באשר לרכיבים הכלכליים, לא מצאתי להשית על הנאשם פיצוי נוסף אלא קנס המתחשב גם בהוצאות המדינה במסגרת ניהול הליך זה.

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל בן 20 חודשים בניכוי ימי מעצרו באוקראינה ובארץ - 12.18.5.16, 3-10.11.16, 2.12.16 ועד היום.

ב. 5 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתקופה של 3 שנים עבירות בהן הורשע או כל עבירות מרמה וזאת מיום שחרורו.

ג. קנס בסך ₪ 12,000 או 60 ימי מאסר. הקנס ישולם ב-10 תשלומים רצופים החל מיום 1.1.18.

ד. פיצוי בסך ₪ 150,000 שהופקד בקופת בית המשפט - יועבר למתלוננת הגב' שרי הרפז בהתאם לפרטים שתמציא המאשימה למזכירות בית המשפט.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בלוד תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ו אלול תשע"ז, 06 ספטמבר 2017, במעמד הצדדים.